

Seinni heimsbardagi 1939-1945

3

Allir næmingar skulu hava kunnleika um söguna í okkara tíð við framburði og friðarroynslum, men eisini skulu teir vita um fólka-morð, so sum Holocaust, kollveltingar og kríggj.

Mál

Eftir at kapittulin er gjøgnumgingin, skulu næmingarnir kenna til bakgrundina fyri øðrum heimsbardaga, gongdina í krígunum og avleiðingarnar. Teir skulu vita, hvat orðingin *Triðja ríkið* stendur fyri og vera medvitnir um tær nasistisku brotsgerðirnar móti mannaættini.

Triðja ríkið skuldi gera tað veruligt, ið Hitler og nasistarnir stóðu fyri: Í økinum millum Atlantshav og Uralfjöllini skuldu ariarar ráða, og øll „undirløgd“ fólkasløg skuldu trælkast ella fyribeinast. Anti-semitisman og jødahatrið hevði eina serstøðu í fyribeiningarpolitikk-inum hjá Hitleri og nasistunum.

Jøðarnir vóru sagdir at umboða alt tað, ið kundi hugsast at hótta týska fólkið. Seks milliónir jøðar og ein millión onnur fólk (sigoyrnarar, kommunistar, klikkað, samkynd, kritikarar) vórðu myrd, tey flestu teirra í týningarlegum.

Í Nürnberggrættarmálinum vóru tólv ábyrgdarhavandi nasistar dømdir fyri brot móti mannaættini. Í rættargongdum seinni hava fleiri fingið dóm, og framvegis verða tey ábyrgdarhavandi jagstraði. Granskað verður í spurninginum, hvussu henda menniskjatyning kundi fara fram.

Næmingarnir skulu harumframt hava kunnleika um týsku hertøkuna av Danmark og Noregi undir øðrum heimsbardaga og um orsøkirnar til borgarakríggið í Finnlandi.

Undir øðrum heimskríggið vórðu tey ráðandi í Svøríki sett í eina trupla støðu viðvíkjandi sambandinum við týska Triðja ríkið og krøvini haðani um frían flutning. So við og við sum tilbúgvingin styrktist í Svøríki, og hernaðarliga framgongdin hjá týskarum minkaði, hættaði svenska stjórnin sær alt betri at virka eftir egnari sannføring.

Jødatýningin (krabbabók)

Brückner, Karl: Sadako vil liva

Frank, Anna (krabbabók)

Gifford, Clive: 2. verdenskrig

Morpurgo, Michael: Vinur ella figgindi

Mortensen, Elin: Barn undir krígunum

Mortensen, Elin: Ljósini sloknað

Riordan, James: Sniðskjúttin

Sheehan, Sean: Holocaust (Tíðarlinjur)

Tames, Richard: Pearl Harbor – og kampen om Stillehavet

FILMAR

Schindler's List

The Great Dictator

Uppgávur

Uppgávnar til kapittulin handla um, hvussu gongdin í krígnum vendi, eygnavitni frá ymsum støðum undir krígnum, harumframt verður spurningurin reistur, um hermenninar, ið vóru við í hóp-morðunum vóru „heilt vanligir menn“, umframt tað er ein uppgáva um grøvina hjá einum ókendum flýggjandi í Lund. *Nú sleppur tú at royna teg sum granskari snýr seg um atombumbuna.*

Gongdin í krígunum

Frá 1942 ber væl til at siga, at seinni heimsbardagi var býtt sundur í tvinni kríggj.

- Eitt evropeiskt kríggj: Sovjetsamveldið, Bretland og USA móti Týsklandi og Italia
- Eitt kyrrahavskríggj: Kina, Bretland og USA móti Japan

1. Hvørji vóru avgerandi vegamótini í evropeiska krígunum?
2. Hvat avgjórði slagið við Stalingrad?
3. Stríddust evropeisku deildirnar eisini í Norðurafríka? Hvørji vóru londini í hesum stríðnum? Hvørji øki stríddust tey um?
4. Hóast týskir herleiðarar skiltu, at kríggið var tapt, sýtti Hitler upp í saman at geva seg yvir. Hví mundi hann gera tað?
5. Hvør var bakgrundin fyri krígsførsluni hjá Japan í Landsynningsasia og Kina?
6. Hví fór USA upp í kríggið?
7. Hvørjar avleiðingar fekk tað, at USA kom upp í kríggið?

Eygnavitni

„Ísvindarnir í hesum oyðilandi,“ skrivar ein av hermonnunum, „oystu rakiblaðshvassan hegling í milliónatali upp í órakað, hungurstungin og fullkomiliga útlúgvað andlit. Húðin varð bard av vindunum og einamest átøk sprotnaðum leðri ; úr innholaðum eygum, sum valla fingust upp, díktu vindarnir fram tár, og teir funnu sær veg gjøgnum allar búnar og klæði heilt inn at merginum. Og tá ið onkur var, sum lúgvaðist, sum sjálvt ikki deyðangistin longur kundi píska framá, helt niðurslitni kroppurin uppat at virka, júst sum tá ið ein motorur hevur brúkt seinasta dropan av brennievni. Skjótt var kroppurin huldur í einum mjúkum klæði av kava, og einans ein stivlatá ella ein steinfrystur armur stakk upp undan og vísti, at hetta, ið einans var átøkt eini lítlari avlangari túgvu í kavanum, fyri skammari stund síðani hevði verið eitt menniskja.“

Úr *Ásyna vittne 2* eftir Hans Villius

Rommel, feltmarskallur, fortelur í brævi til konu sína:

Út móti middegi vendi eg aftur til boðstøð mína eftir at vera sloppin undan eini teppibumbing frá bretskum flogfórum. Klokkan 13.30 komu eini boð frá Føðaranum. Í stuttum vóru boðini hesi:

Til Rommel, feltmaskall:

Í teirri støðuni, sum tit nú eru í, kann ikki annað koma upp á tal, enn at tit standa fastir og seta inn hvørja kanón og hvønn mann í bardagan. Í størstan mun verður roynt at veita tykkum hjálp. Fíggindi tykkara má, tó at hann er omaná, hava brúkt sínar kreftir nú. Tað hevði ið hvussu er ikki verið fyrstu ferð í søguni, at ein sterkur vilji hevur vunnið á yvirvöldini. Viðvíkjandi deildum tygara kunnu tygum ikki vísa teimum nakra aðra leið enn sigur ella deyða.

Adolf Hitler

Úr *The War 1939–1945* eftir James Reeves

Eingin brestur hoyrdist í fyrstuni.

Í staðin fylltist rúmið eftir einum brotparti av einum sekundi við ljósi. Hvítum ljósi.

Eitt blindandi ljós. Eitt blits. Hetta var einki vanligt ljós. Spurningurin er, um hetta yvirhøvur var tað, vit við vanligum gerandismáli kalla ljós. Tað var bara ljós í alisfrøðiligari merking. Eitt óvanligt ljós, eitt so sterkt ljós, at glæman frá tí gjørði tað ómøguligt at síggja tað, soleiðis at skilja, at tað umskapaðist til mótsetning sín og gjørdist eitt myrkur, eitt hvítt, sum ikki er komandi ígjøgnum.

Ljós, ljós, ljós.

So ein kúgandi steðgur, bert nøkur sekund, meðan eygu hansara bardust fyri aftur at sansa heimin.

So kom ein dynjandi brestur.

So ein aftrat.

Okkurt rakti bygningin við øðiligari megi, trýsti hann flatan móti gólvinum og varpaði drasl og leysar lutir gjøgnum rúmið. Akizuki varð liggjandi nakrar minuttir, áðrenn hann reistist, tað øraði fyri honum, hann stetlaði á fótur, tað hvein fyri oyrunum. Hann var sannførdur um, at sjúkrahúsið var vorðið rakt av einari bumbu. Rúmið var fyllt við gulum royki og sveimandi hvítum sótflykrum. Tað var undarlíga myrkt, sum um megin var sogin burtur úr sjálvari sóluni.

Hugleiðingin „En dag med tre färger“

Úr: *Brev från nollpunkten*
eftir Peter Englund

Vit eru einar 8.000 metrar úr landi, og av brúnni á einum lítlum bretskum jagara síggi eg í kikanum, álopið hjá fyrstu landgongudeildunum røkka strondini og spjaðast niðan frá sjóvarmálanum. Klokkan er júst 7:25. Seinastu 10 minuttirnar hava fleiri enn 2.000 tons av granatum regnað niður á strondina. Slagskip og krússarar stíma aftur og fram og díkja lendið frammanfyri landgongudeildirnar undir í drepani eldi. 100-tals stór fær liggja nakað ytri á sjónum og innrásbátarnir streyma í longum røðum inn móti landi frá teimum. Teir eru fylltir við hermonnum, stríðsvognum, kanónum og brynjuverju av øllum hugsandi slag.

Tíðindaskrivari hjá Reuters
Desmond Tighe
Dagens Nyheter 06.07.1944

1. Hesir fyra tekstirnir lýsa avgerandi støður í seinna heimsbardaga. Brúka bókina at finna fram nær og hvar, hvør av hendingunum fóru fram. Lýs síðani í stuttum tað, ið hendi og hvørjar avleiðingarnar vóru fyri krígsgongdina.
2. Vel ein av tekstunum og les hann einaferð aftrat. Skriva síðani niður tað, tær kemur til hugs eftir at hava lisið tekstin. Flokka og viðgerð síðani tankar tínar. Hvussu heldur tú, at tú hevði reagerað í líknandi støðu? Skriva so at enda eina viðmerking til tekstin!
3. Vel ein av tekstunum og finn fram meiri bakgrunnsfakta um hendingina. Lýs hendingina við eini tíðindagrein við yvirskrift, millumyvirskrift og grein. Tú mást gjarna brúka eina mynd, sum hóskar til tekstin at lýsa við!

Heilt vanligir menn?

Les tekstin og finn útav trúplum orðum og hugtökum.

Eykaløgregluherdeild 101 var sett saman av monnum, sum fyrst og fremst búði á Hamburgar leiðini. Menninir vóru ov gamlir at gera hernaðartænastu og hoyrdu til týsku løgregluna. Upp á sekstan mánaðir í 1942-43 avrættaðu menninir í herdeildini 38.000 jødar í tí hertikna Póllandi og skipaðu fyri flutningum av øðrum 45.000 jøðum til týningarleguna Treblinka.

Tá ið herdeildin í juni 1942 varð send til Póllands, vóru í henni 11 heryvirmenn, teirra fimm upp-passarar, og 486 aðrir, ið vóru undir-heryvirmenn og vanlig manning. Herdeildin var býtt sundur í tríggar hergongur, sum so vóru býttar sundur í hvør sínar tríggar smáherdeildir, ið aftur vóru býttar sundur í fyra varðgongur. Manningin hevði karbinriflur og undirheryvirmenninir maskinristólir. Í hvørjari hergongu vóru harumframt menn, ið vóru útgjördir við tungu maskinriflunum. Leiðari á herdeildini var Wilhelm Trapp, ein 53 ára gamal veteranur frá fyrra heimsbardaga.

Fyrsta uppgávan á sumri 1942 var at savna saman teir 1800 jøðarnar í pólska býnum Józefów. Munurin á hesi uppgávuni og teimum, herdeildin áður hevði havt, var, at nú skuldu bert teir mannligu jøðarnir í arbeiðsførum árum sendast í legur. Hini – kvinnur, børn og gomul – skuldu skjótast á staðnum.

Amerikanski søguførðingurin Christopher R. Browning, hevur í bók síni Heilt vanligir menn: eykaløgregluherdeild 101 og endaliga loysnin í Póllandi kannað avhoyringaruppskriftirnar, ið ákærmyndugleikin í Hamburg eftir krígsløk setti saman frá teimum, sum høvdu verið við í herdeildini. Størst áhuga hevði Browning í at finna fram til motivini hjá monnunum at vera við í slátrinum. Var tað veruliga so, sum so mangan verður hildið, at teir, ið sýttu fyri at gera eftir boðunum og noktaðu fyri at vera við í avrættingum og slátringum, vórðu revsaðir við deyða

Stóra talið av vitnisfrágreiðingum, ið Browning kannaði vísir, at hetta ikki altíð var so. Sambært vitnisfrágreiðingunum bjóðaði Trapp majorur við skelvandi rødd og tárátum eygum teimum, sum ikki settu seg fírrar fyri at vera við í drápinum, at teir skuldu sleppa undan, vildu teir heldur tað. Bert tólv av teimum 500 monnunum tóku beinleiðis av tilboðnum. Tað vóru fleiri, sum ikki høvdu havt stundir enn at fata, hvat var í væntu. Tá ið fyrsta hergongan varð send á torgið at fáa vegleiðing í, hvussu nakkaskot vórðu givin, fyri síðani at fáa boð um at fara víðari til eitt skógarøki, haðani jøðarnir vórðu sendir við lastbilum, royndu uppáftur aðrir at sleppa undan. Teir, sum vendu sær til herleiðslusersjant Kammer fingur varðhaldsuppgávur í staðin, men tað vóru eisini summir, ið hildu seg burturi frá uttan at hava spurt nakran um loyvi til tess.

Heimkomnir á støðina eftir slátri vóru menninir sambært vitnisfrágreiðingunum illir, beiskir í huga og skakaðir. Ikki ótu teir nógv tað kvøldið, men drukku hinvegin heldur meira. Eingin vildi tosa um hetta, teir høvdu verið við til.

Seinni, langt eftir kríggj, í avhoyringunum, sum fóru fram í 1960-árunum og 70-árunum vóru menninir í fyrrverandi herdeildini noyddir at minnast aftur á tað, sum veruliga fór fram henda dagin í juli 1942.

Víst vóru bæði boðini at myrða og tilboðið um at sleppa undan komin rættiliga bráðliga á hjá monnunum, men niðurstøðan hjá Browning um motivini hjá monnunum vísir fyrst og fremst á bólkatrýst. „Hvør vildi smæðast burtur millum hinar?“ segði ein av monnunum. Ein annar, sum var við í skjótingini viðgekk seg at hava gjørt tað, tí hann var feikur. Fleiri av monnunum vildu vera við, at teir einki val høvdu havt, at teir ikki høvdu fingið tilboðið hjá Trapp.

Í avhoyringunum er ringt at síggja, at nakar skal hava verið við í slátrinum orsaka av nasistiskari og antisemittiskari sannføring. Onkrir greiða frá, at teir hugsaðu um jøðarnar sum „fíggindar“ orsaka av krígnum. Millum teirra, sum valdu at halda seg burtur frá, vísa fleiri fyrst og fremst á, at teir fíggjarliga vóru

óheftir og ekki nýttust at hugsa um yrkisleið sína – nakrir fáir vístu tó á, at tað var skeivt at skjóta verjuleys gomul, kvinnur og børn.

Kenslurnar, menninir, bæði teir, sum sýttu og teir, sum vóru við, høvdu eftir morðini í Józefów gjörði, at herdeildin ikki kundi brúkast á sama hátt sum áður. Fleiri vildu vissa seg um ongantíð aftur at skula vera við til slíkt. Og tí vóru innførd nýggj arbeidsbýti. Somu persónar skuldu ikki longur hava ábyrgdina bæði fyrri at tømja íbúðir, býta arbeidsfórar menn burtur frá gomlum, kvinnum og børnum, standa fyrri flutningum við lastbilum til tokini, ið koyrdu á legurnar, standa fyrri

flutninginum við lastbilum til avrættingarstaðið, skjóta deyðaskotini og rudda upp aftaná. Høvuðsslátrið skuldi hereftir fara fram í týningarlegum, og herdeild 101 skuldi fyrst og fremst taka sær av at tømja íbúðir og skipa tvingsilsflytingarnar til deyðalegurnar. Men ringasta „grovarbeiðið“ í sambandi við tvingsilsflytingarnar skuldi latast yvir til teir sjálvbodnu við SS-útbúgving í slíkum arbeiði

So við og við vandust lögreglumenninir við støðuna. Tá ið stundir aftur vóru at drepa, mistu teir ikki pippið, men vóru ein smidligur partur í týningarmaskinuni.

1. Hvørjir vóru við í Eykaløgregluherdeild 101?
2. Í tekstinum verður ein serlig hending lýst. Hvar og nær fór hon fram? Hvat var tað, sum hendi?
3. Teksturinn byggir á kanningararbeiðið hjá Christopher Browning. Hvat slag av keldum hevur hann brúkt? Hvør er spurningurin, hann fyrst og fremst vil hava keldurnar at hjálpa sær at fáa svaraðan?
Hvørja niðurstøðu kemur Browning til eftir at hava gjøgnumgingið protokollina?
4. Eftir slátrið í Józefów umskipaðu Trapp og yvirmenn hansara mannagongdirnar hjá herdeild 101. Hvussu tá? Hví heldur tú, at menninir í Eykaløgregluherdeild 101 eftir hetta gjørdust munandi effektivari bøðlar?
5. Hvør var feikur – tann, sum sýtti fyrri aktivt at taka lut í slátrinum, ella tann, sum ikki tók við tilboðnum at sleppa undan? Hvat heldur tú?
6. *Heilt vanligir menn [Ordinary men]* er heitið á bókini hjá Christopher Browning. Hvat heldur tú, høvundurin vil siga við hesum heitinum? Heldur tú, at menninir í Eykaløgregluherdeild 101 vóru heilt vanligir?

Grøvin í Lund

Gongur tú og spákar í tøgningu millum gravirnar á norðarkirkju-
garðinum í Lund, kanst tú ganga teg fram á ein einfaldan hvítan
trækross við eini stutturðaðari innskrift, sum við brestin dregur teg
úr friðsæluni og ger søguna ítøkiliga og livandi.

Mynd: Ingela Bengtsson

1. Hvussu man hetta ókenda fólkid frá einari av kz-legunum í
Trijða ríkinum vera endað við at verða grivið í svenska jørð?
2. Finn fram aðrar upplýsingar um flutningin av flóttafólki til
Svøríkis. Tilfari er ovmikið av – spyr á bókasavninum ella
brúka netið! Skriva niður mest týðandi upplýsingarnar, sum tú
finnur!
3. Fleiri av teimum flýggjandi, sum yvirlivdu, hava í bókum og
samrøðusendingum greitt frá upplivingum sínum við tvingsils-
flytingunum, legunum og flutningi av flýggjandi. Summi hava
enntá fortalt, hvussu tað kendist at koma heilt aleina til eitt
fremmant land við ongum øðrum viðføri enn sínum ræðuligu
upplivilsum. Lys minst eina bók, sum handlar um hetta slagið
av upplivingum. Hvør hevur skrivað bókina, tú valdi?

Nú sleppur tú at royna teg sum granskari – atombumban

Í sögu hefur tað sera alstóran týðning at vera keldukritisk/ur. Hvaðani havi eg fingið mínar upplýsingar? Er keldan trúlig? Fyri at tú skalt kunna siga nakað um søguligar hendingar, skalt tú hava samanborið upplýsingarnar frá minst tveimum ymiskum keldum. Men tað er ikki líkamikið, hvørjar niðurstøður tú kemur til. Niðurstøðurnar skulu í stóran mun taka støði í tí tilfari, tú hefur funnið. Eitt annað krav er, at tú roynir at lýsa málið so *objektivt*, sum til ber, tað merkir, at tú roynir at leggja til viks egnar persónligar sannføringar og hugsanir.

At tað er sera trupult at siga nakað endaliga satt um nakað, sum hent er fyri langari tíð síðani, sæst í, hvussu ósamdir søgufrøðingar kunnu vera um eitt evni. Til eru stórir „skúlar“, sum stuðla antin øðrum ella hinum „sannleikanum“. Tó er semja um avgerandi fakta. Tað er t.d. eingin, sum kundi funnið uppá at noktað fyri, at fyrri heimsbardagi hefur verið.

Skal tú klára teg sum søgufrøðing er eisini avgerandi, at tú dugir væl at fortelja. Tú skalt klára at bera fram kunnleika tín og innlit tíni á ein hátt, sum vekir lesarans áhuga.

Nú er tað tú, sum skal granska og skriva ein søgutekst! Set tær fyri at leita fram upplýsingar frá álitandi keldum.

1. Finn fram til so nógv, sum til ber um atombumbuna og søguna hjá henni. Har íður í spennandi upplýsingum. Hvussu hefur gongdin verið síðani bumburnar vórðu sleptar yvir Hiroshima og Nagasaki? Hvussu sterkar vóru bumburnar, um vit bera tær saman við bumbur, ið vóru framleiddar seinni? Hvørji lond hava atomvápn nú á døgum? Hvør stóð aftanfyrir menningina av bumbuni? Hevur nøkur móttøða verið móti henni? Hvussu hefur móttøðan verið, og hvørjar próvførslur eru brúktar í mótmælunum? Tú ræður sjálv/ur fyri, hvat tú velur at leggja dent á í tíni lýsing.
2. Skriva eina „søguliga“ grein um atombumbuna. Royn at gera hana áhugaverda fyri lesaran hjá tær. Kanska tú finnur eina mynd, sum kann lýsa tekstin hjá tær? Gloym ikki at vísa til tínar keldur!
3. Vís einum floksfelaga tekstin hjá tær. Samanberað tekstin hjá hvørjum øðrum! Hava tit funnið somu upplýsingar? Um ikki, roynið so at finna fram til, hvør hefur rætt!

Hvør eri eg?

Vel rætta svarið og set bókstavin í rútin.

1. ☐ Hvat eg fáí bjóðað tær? Blóð, sveitta og tár, millum annað.	A Per Albin Hansson
2. ☐ Tað var eg, sum leiddi innrásina í Normandínum. Ta upp-gávuna vænti eg ikki, tú hevði klárað.	Á Folke Bernadotte
3. ☐ Tá hon kemur inn í Oslofjørðin eru vit til reiðar. Kanónin er lødd. Nú skulu vit verja land okkara.	B Ein norskur hermaður
4. ☐ Tað kundi ikki fallið mær inn at latið vera at gjørt mótstöðu! Tá ið tokið til Keypmannahavn kemur, verður ein brestur, tað lovi eg. Fyri nøkrum døgum síðani lupu vit á eina ídnaðarhøll í Roskilde.	D Bertil Almqvist
5. ☐ Nú er tap í hondum. Eg flýggi til London við stjórn míni. Haðani heldur stríð okkara fram!	Ð Eisenhower generálur
6. ☐ Barnið hjá mær hevur væl einki skeivt gjørt? At tit døma meg, skilji eg, men hví beiggjan? Hann hevur ikki biðið um at vera føddur í hesum grumma heimi. Nú má eg lata hann frá mær. Tað er til hansara egna besta.	E Eitt danskt mótstöðufólk
7. ☐ Nú mugu vit fáa eina sarningarstjórn! Teir einastu, sum ikki sleppa við, eru kommunistarnir, teirra trúskapur móti Sovjetsamveldinum ger, at teir ikki eru til at líta á.	F Frú Goebbels
8. ☐ Nú veit eg! Fullkomna symbolið er ein tikari. Hann verður dupluttýddur saman við skrivaða boðskapinum.	G Ein kvinna, sum hevði verið saman við einum týskum hermanni undir krígnum
9. ☐ Hevði eg bert kunna sannført nasistarnar, so hevði eg kunnað flutt fólk, ið hava vernd fyri neyðini, til Svøríkis.	H Winston Churchill
10. ☐ Hava børnini hjá mær gjørt nakað galið? Kortini verða tey at fylgja mær og manningum inn í deyðan. Tíbetur havi eg ein lækna, sum kann hjálpa mær.	I Norski kongurin

Minnist tú?

	1	X	2
1. Nær byrjaði seinni heimsbardagi? 1) 4. maí 1939 X) 2. maí 1938 2) 3. september 1939			
2. Hvat kallaðist skjóta krígsförslan hjá týskarum? 1) Blitzkrieg X) Achtung! 2) Ersatzkrieg			
3. Hvar lupu japanar á tann 7. desember í 1941? 1) Í Normandínum X) Í Pearl Harbour 2) Í Suðurkorea			
4. Hvar brustu Montgomery og Rommel saman? 1) Í el-Alamein X) Í Jalta 2) Í Stalingrad			
5. Hvussu kallaðist elskarinnan hjá Hitler? 1) Marlene Dietrich X) Zarah Leander 2) Eva Braun			
6. Hvussu æt amerikanski forsetin, sum gjørði av at brúka atombumbuna móti Japan? 1) Harry S. Truman X) Franklin D. Roosevelt 2) Dwight Eisenhower			
7. Atombumburnar vórðu tveittar yvir býrinar Hiroshima og 1) Kyoto X) Nagoya 2) Nagasaki			
8. Hvar var týðandi norska havnin, har svenskur jarnmálmur varð umskipaður? 1) Í Narvík X) Í Stavanger 2) Í Sandefjord			
9. Hvat merkir orðið <i>quisling</i>? 1) Móttstøðumaður X) Leiðari 2) Landasvíkjari			
10. Hvat øki mátti Finnland lata frá sær í 1940? 1) Karelen X) Tampere 2) Áland			

Svar: Hvør eri eg?

1. H
2. Ð
3. B
4. E
5. I
6. G
7. A
8. D
9. Á
10. F

Svar: Minnist tú?

	1	X	2
1.			2
2.	1		
3.		X	
4.	1		
5.			2
6.	1		
7.			2
8.	1		
9.			2
10.	1		